

Rada
Európskej únie

V Bruseli 10. mája 2023
(OR. en)

9254/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0139(NLE)**

**ENV 484
MAR 74**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	10. mája 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 236 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIA RADY o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v súvislosti s Dohovorom o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku v prípade zmien rozhodnutia o vymedzení a odporúčania o spravovaní chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov (chránená morská oblasť NACES)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 236 final.

Príloha: COM(2023) 236 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 5. 2023
COM(2023) 236 final

2023/0139 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v súvislosti s Dohovorom o ochrane
morského prostredia severovýchodného Atlantiku v prípade zmien rozhodnutia o
vymedzení a odporúčania o spravovaní chránenej morskej oblasti Severoatlantického
prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov (chránená morská oblasť NACES)**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie v Komisii pre ochranu morského prostredia severovýchodného Atlantiku v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia, ktorým sa mení rozhodnutie 2021/01 o vymedzení chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov (chránená morská oblasť NACES), s cieľom rozšíriť rozsah jeho ochrany a odporúčanie 2021/01 o spravovaní chránenej morskej oblasti v rámci Dohovoru o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku (ďalej len „dohovor OSPAR“).

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohovor OSPAR

Dohovor OSPAR sa zameriava na ochranu morskej oblasti severovýchodného Atlantiku pred nepriaznivými účinkami ľudskej činnosti s cieľom chrániť ľudské zdravie a zachovať morské ekosystémy a kde je to prakticky možné, obnoviť poškodené morské oblasti. Podpísalo ho 16 zmluvných strán: Belgicko, Dánsko, EÚ¹, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Island, Luxembursko, Nemecko, Nórsko, Portugalsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švajčiarsko a Švédsko. Na ministerskom stretnutí osloskej a parížskej komisie konajúcom sa 22. septembra 1992 v Paríži bol predmetný dohovor otvorený na podpis a platnosť nadobudol 25. marca 1998.

2.2. Komisia OSPAR

Komisia OSPAR zriadená podľa článku 10 dohovoru pozostáva zo zástupcov každej zmluvnej strany; schádza sa v pravidelných intervaloch a vždy v prípade zvláštnych okolností. K jej úlohám patrí dohľad nad plnením dohovoru a skúmanie stavu morskej oblasti, účinnosti prijatých opatrení, priorít a potreby dodatočných alebo odlišných opatrení.

Podľa článku 20 dohovoru má každá zmluvná strana v komisii jeden hlas. EÚ disponuje počtom hlasov rovnajúcim sa počtu jej členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru. EÚ nevykonáva svoje hlasovacie právo v prípadoch, keď toto právo vykonávajú jej členské štáty, a naopak.

Podľa článku 15 ods. 3 dohovoru prijíma komisia zmenu dohovoru jednomyseľne všetkými hlasmi zmluvných strán.

2.3. Pripravované akty komisie OSPAR

Komisia OSPAR prijala 1. októbra 2021 počas ministerského segmentu svojho 24. výročného zasadnutia rozhodnutie OSPAR 2021/01 o zriadení chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov a odporúčanie 2021/01 o jej spravovaní. Zároveň sa rozhodlo, že rozsah ochrany chránenej morskej oblasti bude potrebné v budúcnosti preskúmať s cieľom jej rozšírenia. Na základe procesu preskúmania, ktorý sa začal v rámci dohovoru OSPAR v roku 2022, sa teraz navrhuje rozšíriť rozsah ochrany chránenej morskej oblasti s cieľom posilniť jej ochranu tým, že sa zahrnú ďalšie druhy a biotopy, ako aj jej dno morí a oceánov a ich podloží.

¹ Rozhodnutie Rady 98/249/ES zo 7. októbra 1997 o uzavretí Dohovoru o ochrane morského prostredia v severovýchodnom Atlantiku (Ú. v. ES L 104, 3.4.1998, s. 1).

Rozhodnutie, ktorým sa mení rozhodnutie 2021/01 (ďalej len „pripravované rozhodnutie“) a odporúčanie, ktorým sa mení odporúčanie 2021/01 (ďalej len „pripravované odporúčanie“), sa práve finalizujú v rámci dohovoru OSPAR (ďalej spoločne len „pripravované akty“).

Jedinou podstatnou zmenou v pripravovaných aktoch je rozšírenie rozsahu ochrany chránenej morskej oblasti a cieľov nad rámec ochrany morských vtákov a ekosystémov vo vodách ležiacich nad morským dnom (na ktoré sa už vzťahuje existujúce rozhodnutie a odporúčanie OSPAR). Cieľom tohto rozšírenia je zachovať a prípadne obnoviť nielen populácie morských vtákov, ale v širšom zmysle aj morskú biodiverzitu a integritu rôznych ekosystémov, ako aj ich funkcie a procesy v rámci chránenej morskej oblasti.

Rozhodnutím sa rozširuje rozsah ochrany existujúcej chránenej morskej oblasti NACES a uvádzajú sa zemepisné súradnice (zemepisná šírka/zemepisná dĺžka) jej hraníc. Cieľom odporúčania, ktorým sa mení odporúčanie OSPAR 2021/01 o spravovaní chránenej morskej oblasti NACES, je usmerňovať zmluvné strany dohovoru OSPAR pri prijímaní opatrení na zachovanie a prípadne obnovu populácií morských vtákov, morskej biodiverzity a integrity rôznych ekosystémov, ako aj ich funkcií a procesov v rámci chránenej morskej oblasti v súlade so všeobecnými a s osobitnými cieľmi ochrany stanovenými v prílohe k tomuto odporúčaniu.

Podporné vedecké analýzy sú uvedené v komplexnom dokumente uverejnenom na webovom sídle OSPAR². Chránená morská oblasť NACES je najväčšou chránenou morskou oblasťou v sieti OSPAR s rozlohou takmer 600 000 km² (rozloha Francúzska). Je to ôsma spoločne vyhlásenou chránenou morskou oblasťou v oblasti mimo vnútroštátnej jurisdikcie v rámci morskej oblasti v zmysle dohovoru OSPAR.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Opakovane sa uznala potreba chrániť morskú biodiverzitu a morské ekosystémy, a to aj v morských oblastiach mimo vnútroštátnej jurisdikcie. V záveroch Rady o stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 prijatých v októbri 2020 sa víta cieľ chrániť minimálne 30 % morí EÚ, z ktorých tretina podlieha prísnej ochrane. Tiež sa v nich zdôrazňuje, že ide o cieľ, ktorý majú členské štáty dosiahnuť spoločne, a uznávajú naliehavú potrebu zintenzívniť úsilie s cieľom zabezpečiť účinné spravovanie všetkých chránených oblastí, vymedziť jasné ciele a opatrenia v oblasti ochrany a primerane ich monitorovať a posilňovať. Okrem toho sa v záveroch zdôrazňuje aj význam hľadania synergií a súvisiacich prínosov s mnohostrannými environmentálnymi dohodami týkajúcimi sa biodiverzity, ako je OSPAR, a začlenenia aspektov a cieľov biodiverzity do príslušných medzinárodných a regionálnych procesov. V tejto súvislosti sa v záveroch potvrdilo, že EÚ podporuje uzavretie ambiciózneho právneho záväznej medzinárodnej dohody o morskej biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej jurisdikcie (BBNJ) podľa Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS) v roku 2021.

Na 15. Konferencii zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite (CBD) v decembri 2022 sa prijal globálny rámec pre biodiverzitu po roku 2020 z Kunmingu a Montrealu vrátane cieľa 3 – „zabezpečiť a umožniť, aby sa do roku 2030 aspoň 30 % suchozemských, vnútrozemských vodných a pobrežných a morských oblastí, najmä oblastí osobitného významu pre biodiverzitu a funkcie a služby ekosystémov, účinne chránilo a spravovalo prostredníctvom ekologicky reprezentatívnych, dobre prepojených a spravodlivo riadených

² Najnovšia dostupná verzia:
[01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf \(ospar.org\)](https://ospar.org/01_naces_rev_nomination_proforma_20221201_version_for_consultation.pdf).

systémov chránených oblastí a ďalších účinných opatrení zameraných na ochranu oblastí...“. EÚ a všetky jej členské štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru o biologickej diverzite.

Vzhľadom na zasadnutie komisie OSPAR, ktoré sa uskutoční 26. – 30. júna 2023, je potrebná pozícia Únie, pretože pripravované rozhodnutie je právne záväzným textom. Aj keby pripravované odporúčanie nebolo právne záväzné, navrhuje sa, aby sa pozícia Únie vzťahovala na obidva pripravované akty vzhľadom na to, že sú úzko prepojené a plánujú sa prijať spoločne. Keďže pripravované akty uľahčia realizáciu medzinárodných záväzkov a ambícií EÚ a zlepšia ochranu životného prostredia, navrhuje sa, aby Únia podporila prijatie pripravovaného rozhodnutia a pripravovaného odporúčania.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje, že *„Rada prijme na návrh Komisie alebo vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku rozhodnutie [...], ktorým sa určujú pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“*

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Komisia OSPAR je orgán zriadený dohodou, konkrétne dohovorom OSPAR.

Rozhodnutie, ktoré má komisia OSPAR prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami, pretože všetky rozhodnutia OSPAR sú podľa dohovoru OSPAR pre zmluvné strany právne záväzné (článok 13 ods. 2). Hoci odporúčania nie sú právne záväzné, v tomto prípade odporúčanie OSPAR o spravovaní chránenej morskej oblasti NACES úzko súvisí s rozhodnutím OSPAR o vymedzení, a preto je vhodné, aby sa na ne vzťahovala rovnaké rozhodnutie, ktorým sa určuje pozícia Únie.

Pripravovanými aktmi sa nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohovoru OSPAR.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaných aktov sa týka ochrany životného prostredia.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie v súvislosti s Dohovorom o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku v prípade zmien rozhodnutia o vymedzení a odporúčania o spravovaní chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov (chránená morská oblasť NACES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohovor o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku³ (ďalej len „dohovor“), ktorého je Únia zmluvnou stranou, nadobudol platnosť 25. marca 1998.
- (2) Podľa článku 10 ods. 3 dohovoru môže Komisia zriadená podľa článku 10 ods. 1 dohovoru (ďalej len „komisia OSPAR“) prijímať rozhodnutia a odporúčania v súlade s článkom 13 dohovoru.
- (3) Komisia OSPAR 1. októbra 2021 počas ministerského segmentu svojho 24. výročného zasadnutia prijala rozhodnutie OSPAR 2021/01 o zriadení chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov a odporúčanie 2021/01 o jej spravovaní⁴. Zároveň sa rozhodlo, že rozsah ochrany chránenej morskej oblasti bude potrebné preskúmať s cieľom jej rozšírenia.
- (4) Toto preskúmanie sa vykonalo a viedlo k pripravovanému rozhodnutiu Komisie OSPAR, ktorým sa mení rozhodnutie OSPAR 2021/01 o zriadení, a pripravovanému odporúčaní, ktorým sa mení odporúčanie OSPAR 2021/01 o spravovaní chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov (ďalej len „chránená morská oblasť NACES“). Komisia OSPAR má prijať toto pripravované rozhodnutie a toto pripravované odporúčanie na svojom 26. pravidelnom zasadnutí 26. júna 2023.
- (5) Pripravovaným rozhodnutím komisie OSPAR sa rozširuje rozsah ochrany existujúcej chránenej morskej oblasti NACES a uvádzajú sa zemepisné súradnice (zemepisná šírka/zemepisná dĺžka) jej hraníc.

³ Ú. v. ES L 104, 3.4.1998, s. 2.

⁴ Pozícia Únie bola uvedená v rozhodnutí Rady (EÚ) 2021/1796 z 28. septembra 2021 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Komisii zriadenej Dohovorom o ochrane morského prostredia severovýchodného Atlantiku, pokiaľ ide o rozhodnutie o zriadení chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a podmorskej hory Evlanov (chránená morská oblasť NACES) a odporúčanie o spravovaní chránenej morskej oblasti NACES (Ú. v. EÚ L 361, 12.10.2021, s. 46).

- (6) Cieľom pripravovaného odporúčania komisie OSPAR je usmerňovať zmluvné strany pri ich činnostiach a pri prijímaní opatrení na dosiahnutie revidovaných cieľov ochrany v súlade s rozsahom ochrany plánovaného rozhodnutia, ktoré sú stanovené v prílohe k danému odporúčaniu.
- (7) Medzi dvoma plánovanými aktmi komisie OSPAR existuje úzke prepojenie, a preto je vhodné, aby sa na ne vzťahovala rovnaká pozícia Únie.
- (8) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať v komisii OSPAR, keďže rozhodnutie, ktoré táto komisia OSPAR prijme, bude pre Úniu záväzné,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na 26. zasadnutí komisie OSPAR, je podporiť prijatie rozhodnutia, ktorým sa mení rozhodnutie 2021/01 o zriadení chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov tak, že sa rozširuje jeho rozsah ochrany, a podporiť prijatie odporúčania, ktorým sa mení odporúčanie OSPAR 2021/01 o spravovaní chránenej morskej oblasti Severoatlantického prúdu a chránenej morskej oblasti Evlanov tak, že sa rozširujú jeho ciele ochrany.

Článok 2

S ohľadom na vývoj na 26. zasadnutí komisie OSPAR môžu zástupcovia Únie po porade s členskými štátmi počas koordinačných stretnutí na mieste odsúhlasiť spresnenie pozície uvedenej v článku 1 bez toho, aby k tomu Rada vydávala ďalšie rozhodnutie.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*